

Fræðslufundur skrásetjara

19. okt. 2007

Gæðamál – algengir gallar

Hildur Gunnlaugsdóttir
gæðastjóri skráningar Lbs-Hbs

Handbók skrásetjara Gagnis

- Nýr vefur
  - Vefumsjónarkerfið CMS Made Simple
- Merkið hannaði Sóley vefstjóri
- Gunnar Grímsson viðmótshönnuður veitti ráðgjöf og annaðist uppsetningu
- Landsbókasafn heldur vefnum úti
  - <http://hask.bok.hi.is/>

Samþykktir skráningarráðs

- Í ágúst 2007 voru samþykktar reglur um
  - tölvugögn (CF)
  - tungumálanámskeið
  - hljóðbækur (HB)
  - samsett gögn (MX)
- Vinnuhópurinn skilaði vel unnu verki
  - Fanney, Hulda, Jakobína, Kolbrún, Marta, Sóley, Sigrún Guðna, Þóra Hólm
- Reglurnar eru birtar á síðu skráningarráðs á vef Landskerfis bókasafna

Samþykktirnar í Haskinu

- Reglurnar hafa verið felldar í efni [Hask](#)
- Hjálpargögn > Gátlistar > Mismunandi tegundir efnis
  - [Reglur um . . .](#)
- [Marksnið - 0XX](#)
- [Format - 007 kóðar](#)
- Mikilvægt að skrásetjarar tilkynni um villur í Handbók skrásetjara Gegnis
  - hask@bok.hi.is

Gæðamál

- Val á nafnmynd – F3
- Um hástafi í enskum titlum
- Titill og ábyrgðaraðild - svið 245
- Ógild tákn við röðun
- Rafrænt + diskur + prentaður útdráttur
- Endursögn – val á höfði
- Aðlögun á OCLC-færslum
- Að eyða bókfræðifærslu

Val á nafnmynd – F3

- Víðá er þörf varúðar
- 1001 L \$\$aBaum, L. Frank\$\$d1856-1919.\$\$q(Lyman Frank),
  - 000884707
- Röð deilisviða
- Punktur á eftir "réttri" nafnmynd
- F3 gefur aðgang að höfðalista eins og hann leggur sig
  - Færslur í nafnmyndaskrá auðkenndar með AUT-hala
- Ctrl F3 gefur eingöngu aðgang að nafnmyndaskrá
  - Allar nafnmyndir með AUT-hala

Um hástafi í enskum titlum

- Hástafanotkun í orðum í titlum skal vera samkv. venju í hverju tungumáli
- Enska - hástafur
  - Heiti trúarbragða og lýsingarorð dregin af þeim, t.d. Islam, Islamic, Muslim, Protestant
  - Helgidagar, vikudagar, mánuðir, t.d. Thanksgiving, Monday, January
- Enska - lágstafur
  - Árstíðir, t.d. winter

Titill og ábyrgðaraðild - svið 245

- Titill, undirtitill og ábyrgðaraðild eru tekin upp stafrétt að öðru leyti en því að upphafsstöfum og greinarmerkjum má hagræða
- Sniðganga ber eftir föngum greinarmerki sem gegna hlutverki í merkjasetningu í færslum
  - Tvípunktur, skástrik, semikomma o.s.frv.

Ábyrgðaraðild er greind með sama orðalagi og notað er í riti

- Skammstöfunum og titlum sem fylgja nafni er þó sleppt

Titill og ábyrgðaraðild - svið 245

- Orðum innan hornklofa skal því aðeins auka við greiningu titils og ábyrgðaraðildar að það sé nauðsynlegt til að gera færsluna gleggri
- 24510 L \$\$aSaga Íslands VIII [ritdómur] /\$\$cBragi Þorgrímur Ólafsson. *
• 001016183
- 24510 L \$\$aIceland airwaves '06\$\$h[hljóðrit] /\$\$c[flytjendur] Eberg ... [et al.]. *
• 000979837

Ógild tákn við röðun

- Þegar forsettur (laus) greinir í erlendu tungumáli er fyrsta orð í titli er hann sniðgenginn í stafrófsraðaðri skrá
  - Algeng villa - einkum í eldri færslum
  - 24500 \$\$\$aThe scientific basis of psychiatry
    - 005 **2005**0523112048.0
  - 24510 \$\$\$aThe wizard of Oz
    - 005 **2007**0412104124.0
  - 7400 \$\$\$a"An urban appalachian trail"
    - **005 2007**0213135059.0

Ógild tákni við röðun

- Helstu titilsvið
  - ? = tölugildi fyrir fjölda ógildra tákna við röðun
  - X = breytilegt tölugildi vísis samkvæmt MARC 21
  - # = autt sæti
- **130 ?#** – samræmdur titill óhöfundargreinds verks, höfuð
- **240 X?** – samræmdur titill höfundargreinds verks
- **245 X?** – aðaltitill
- **440 #?** – ritraðartitill
- **630 ?X** – titill sem efni
- **730 ?#** – aukafærsla á samræmdan titil
- **740 ?#** – aukafærsla á titil

Rafrænt + diskur + prentaður útdráttur

- Dæmi: Sports, media and stereotypes *
  - 001025983
  - Rafræn bók – FMT = BK
    - Heildartexti - vefaðgangur
  - Útdráttur (Summary)
    - Bæði í rafrænni (vefaðgangur) og prentaðri útgáfu
  - Margmiðlunardiskur með ítarefni í máli og myndum

Rafrænt + diskur + prentaður útdráttur

- Möguleg lausn
- Rafræn bók – FMT = BK
- Heildartexti í vefaðgangi er aðalefnið og færslan miðast við það
  - Engin eintök (útprint) tengd
- Gerð grein fyrir fylgiefni í 525
  - Eintök af fylgiefni tengd - bæði prentuð útgáfa af útdrættinum og diskurinn
- 856 – rafrænn aðgangur að heildartexta, útdrætti og heimasíðu verkefnisins

Endursögn – val á höfði

- Endursögn – umritun
  - Umritun – tvær merkingar, þ.e.
    - endursögn
    - umstöfun – sbr. reglur um umritun úr rússnesku
- Samkvæmt AACR2 á endursögn að fá nýtt höfuð ef verkið er verulega breytt
- Tilhneiging hér að halda öllum útgáfum + endursögnum undir einu og sama höfðinu
- Láta upprunalegan höfund njóta vafans

Endursögn – val á höfði

- The wizard of Oz *
    • 001000878
- Laxdæla saga – umritun Gunnars Karlssonar
    • 000237308 *
- Ljónið, nornin og skápurinn
    • 000831103 *
- Blóðregn
    • 000604103 *

Aðlögun á OCLC-færslum

- Vinnsla > Laga færslu > OCLC
- Eyðir óþörfum sviðum og deilisviðum
  - t.d. 9XX og 651 \$x og \$y
- Setur kóðann c í 008 sæti 39
- Leysir skrásetjarann ekki undan því að sækja í höfðalista / nafnmyndaskrá
  - 1026280
  - 1026283
  - 1026291

Að eyða bókfræðifærslu

- Eingöngu hægt að eyða færslum ef ekkert eintak er tengt eða pöntun
- Til að eyða bókfræðifærslu þarf að byrja á að eyða öllum ADM færslum – að því loknu er hægt að eyða bókfræðifærslunni
- Hægt að eyða ADM-færslur innan eigin stjórnunareiningar
- Senda beiðni + færslunr. á gegnir@bok.hi.is ef ekki tekst að eyða færslu

Að eyða bókfræðifærslu

- Vinnsla → Eyða → Eyða færslu af miðlara
  - Flýtitakki Ctrl+R
- Þá opnast gluggi með villuboðum
- Smella á <Hætta við>
- Tilkynning birtist í skilaboðaglugganum neðst á skjánum – jafnmargar rauðar línur og ADM-færslurnar sem þarf að eyða
- Ef tvísmellt er á skilaboðatextann birtist ADM-færsla í efri glugganum – henni eytt (Ctrl+R) og svo koll af kolli
  - 000650958